

Rovviltnemnda

Forvaltningsregion 2

Sak 2/2020 Budsjettet 2020 - fordeling av midler til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak (FKT) og drift av rovviltnemnda og sekretariatet

Saksutredning fra sekretariatet

Følgende dokumenter legges til grunn for saksframlegget:

- [Rovviltforliket i 2011 \(Representantforslag 163 S 2010-2011\)](#) - sikre en rask og effektiv håndtering av spørsmål knyttet til løpende forvaltning av rovvilt.
- [Forskrift 1. januar 2013 nr. 3 om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak.](#)
- [Forvaltningsplan for rovvilt i region 2 – Sør-Norge, april 2017.](#)
- Omsøkte FKT-tiltak fra fylkene.
- Planleggingsramme fra Miljødirektoratet for regionale rovviltnemnder 2020 – *forebyggende og konfliktdempende tiltak (FKT) og drift*, datert 20.02.2020.

Saksopplysninger

Planleggingsrammer for 2020

Tabell 1. Planleggingsramme for rovviltregionene i 2020.

Region	Tilskudd kap. 1420.73	Tjeneste kap. 1420.21	Drift av nemnder/sekretariat
1	750 000	350 000	475 000
2	2 750 000	350 000	475 000
3	5 500 000	500 000	550 000
4	4 500 000	600 000	550 000
5	16 000 000	1 000 000	700 000
6	13 000 000	1 500 000	825 000
7	8 500 000	500 000	825 000
8	13 500 000	1 800 000	1 200 000
SUM	64 500 000	6 600 000	5 600 000

Midler fra Miljødirektoratet skiller mellom tilskudd kap. 1420.73 og tjenestekjøp og drift av nemnder/sekretariat, begge kap. 1420.21. Rammen for region 2 er uendret fra 2019.

Sentrale føringer

Fylkesmannen i Oslo og Viken har sekretariatsansvar for to regionale rovvilt nemnder – region 2 (Vestfold, Buskerud, Telemark og Aust-Agder) og region 4 (Oslo, Akershus og Østfold) og får søknader og midler for to rovviltregioner i 2020. Håndteringen av søknader innenfor Oslo og Viken, og Agder som også inngår i to rovviltregioner, må derfor koordineres.

Rovvilt nemnda skal med utgangspunkt i planleggingsrammen fordele midler til ulike typer av tiltak og fordele dem mellom fylkene i regionen. Etter nemndas vedtak vil Miljødirektoratet fordele midler til forebyggende og konfliktdempende tiltak til de respektive fylkesmenn i regionen.

Hvert fylkesmannsembete behandler og prioriterer mottatte søknader i tråd med fastsatt regelverk for tilskuddsordningen og i henhold til føringer for prioriteringer og strategier for bruken av forebyggende og konfliktdempende tiltaksmidler gitt i forvaltningsplanen. Fylkesmennene som mottar midler fra Miljødirektoratet kan ikke overføre midler seg imellom uten at en slik overføring er gitt skriftlig aksept fra Miljødirektoratet. Midlene som fordeles til fylkene skal i tillegg dekke løpende kostnader hvert enkelt fylkesmannsembete har til administrering og kunngjøring ved kvotejakt, lisensfelling etc.

Kapittel 1420.73 - Tilskudd til rovvilttiltak

Formålet med tilskuddsordningen er å forebygge rovvilt skader i husdyrhold og tamreindrift gjennom å finansiere forebyggende tiltak. Videre skal midlene brukes til godtgjøring ved forsøk på skadefelling av rovvilt utført av kommunale/interkommunale fellingslag, der kommuner søker refusjon av påløpte utgifter hos Fylkesmannen. Midlene skal også bidra til å dempe konflikter og øke verdiskaping knyttet til forekomst av rovdyr i lokalsamfunn.

Kapittel 1420.21 – drift av nemnder og sekretariat

Tildelte midler skal dekke møtegodtgjørelser/reiser til nemnda, møteutgifter og drift av sekretariatet. I tillegg skal det reserveres midler til betjening av en felles vakttelefon-ordning/rovviltberedskap for å ivareta behovet for hurtig saksbehandling i beitesesongen.

Dette er i tråd med rovviltforliket i 2011, hvor det ble pekt på å sikre en rask og effektiv håndtering av spørsmål knyttet til løpende forvaltning av rovvilt, herunder blant annet svar på søknader om fellingstillatelse på rovdyr.

Kapittel 1420.21 - tjenestekjøp

Tildelte midler skal brukes til tjenestekjøp og forskningsaktivitet i regi av Miljødirektoratet og rovvilt nemndene. Dette kan være forsknings- og utredningsoppgaver som bidrar til å utvikle og iverksette effektive forebyggende tiltak eller evaluere effekter av igangsatte tiltak. Midler til beredskapsordninger hos fylkesmennene avsettes fra denne posten.

Hvert av de tre fylkesmannsembetene i rovviltregion 2 behandler og prioriterer mottatte søknader i tråd med forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovvilt skader og konfliktdempende tiltak, og prioriteringer for bruk av forebyggende og konfliktdempende tiltaksmidler som er gitt i forvaltningsplanen og eventuelt i nemndas budsjettvedtak.

Siden 2015 har Roviltnemnda avsatt en felles sum for hele regionen som beredskap til eventuelle fellingsforsøk utført av kommunale/interkommunale fellingslag. Dette er en ordning som har fungert godt, og som sekretariatet mener bør videreføres. Se under avsnittet om «Sekretariatets innstilling til fordeling av midler».

Fellingsvederlag (rovviltforskriften § 9) og godtgjøring ved fellingsforsøk etter refusjonskrav fra kommunene (rovviltforskriften § 9a), må dekkes av nemndene innenfor tildelte rammer av kapittel 1420.73. Roviltnemndene skal årlig vurdere hvilket beløp som skal avsettes til iverksetting av fellingsforsøk i lokal regi (administrasjon og organisering ved første gangs iverksettelse av en fellingstillatelse). Beløpet begrenses oppad til kr 30 000 per iverksettelse.

Når det gjelder godtgjøring ved fellingsforsøk, er det en sats på kr 1 600/jeger/dag som ved inntil fem deltakere og et fellingsforsøk som pågår i sju dager gir ei ramme for fellingsforsøket på kr 56 000. Normalt vil ramma økes dersom forsøket pågår over flere dager. I tidligere vedtak om kvote og vilkår for betinget skadefelling har nemnda lagt seg på ei ramme på inntil kr 45 000. Vi foreslår at denne oppjusteres til kr 50 000.

I tråd med rovviltforliket i 2011 er det ønskelig å sikre en rask og effektiv håndtering av spørsmål knyttet til løpende forvaltning av rovvilt, herunder svar på søknader om fellingstillatelse på rovvilt, aktuelle forebyggende tiltak i akutte situasjoner etc. Nemnda vedtok i 2013 å innføre en beredskapsordning med tildeling til den enkelte fylkesmann over kapittel 1420.21. Ordningen har siden vært videreført.

FKT-søknader mottatt av fylkesmennene

Fylkesmennene i region 2 har i medhold av § 16 om dispensasjon i forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak, utsatt søknadsfrist til 15. februar. En oversikt over årets mottatte søknader er gitt i tabellen under og mer detaljert i vedlagte regneark.

Tabell 2. Oversikt over søknader om tilskudd til forebyggende og konfliktdempende tiltak i rovviltregion 2 i 2020.

Type tiltak	Vestfold og Telemark		Oslo og Viken (Buskerud)		Agder (Aust-Agder)	
	Antall	Beløp	Antall	Beløp	Antall	Beløp
Konfliktdempende	2	135 000	0*	0*	3	260 000
Forebyggende	21	1 300 254	27	2 591 632	1	120 000

* Det er mottatt fellessøknader til region 2 og 4. Disse tiltakene berøres mest av region 4 og er lagt inn i deres budsjett. Videre er omdisponerte midler i 2019 utbetalt som tilskudd til to prosjekter i 2020.

NINA søker om kr 300 000 til videreføring av kameraprojektet SCANDAM – evaluering av overvåking av gaupe i Agder og Telemark 2020 - fordelt med kr 225 000 fra Fylkesmannen i Agder og kr 75 000 fra Fylkesmannen i Vestfold og Telemark.

Fylkesmannen i Agder har i tillegg mottatt to søknader om konfliktdempende tiltak fra Agder fylkeskommune på til sammen kr 35 000. Fylkesmannen i Vestfold og Telemark har i tillegg mottatt en søknad på kr 60 000 fra Rovdyrskolen ved Stiftelsen Bjørneparken Rovdyrsenter i Flå.

Sekretariatets vurdering av fordeling av midlene

Forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak – kapittel 1420.73

Tiltak i beiteområder/fylkene

Prioriteringer for bruk av midler til forebyggende og konfliktdempende tiltak (FKT) er nedfelt i forvaltningsplanen. Sekretariatet har ut fra denne lagt vekt på omfanget av tap av sau på utmarksbeite, rovviltsituasjonen (geografisk fordeling av familiegrupper av gaupe i regionen, jamfør sak 18/2019 om kvotejakt på gaupe 2020) og innkomne søknader om midler til prioriterte tiltak. Det er også sett på tidligere vedtak i nemnda og fordeling av midler. I tabellen under vises en oversikt over midler til forebyggende tiltak som er tildelt hvert enkelt fylke de tre siste årene.

Tabell 3. Midler til forebyggende og konfliktdempende tiltak (1420.73) fordelt av rovviltnemnda til fylkene de siste tre årene.

Fylke	2017	2018	2019
Aust-Agder	200 000	195 000	215 000
Telemark	750 000	780 000	860 000
Vestfold	40 000	25 000	
Buskerud (Oslo og Viken)	1 110 000	1 030 000	1 175 000

Buskerud og Telemark har størst skadeomfang, og det er også her søknadsomfanget er størst.

Taps- og bestandssituasjonen i regionen

Siste års tapssituasjon målt etter sau og lam erstattet som drept av rovvilt i regionen framgår av tabell 4 på neste side.

Tabell 4. Sau og lam erstattet som tap til rovvilt i region 2 i 2019 (tallene er hentet fra Rovbasen). Tallene i parentes er fra 2018.

Fylke	Antall søknader	Erstattet		Beløp i kr
		Sau	Lam	
Buskerud	49 (47)	30 (91)	270 (515)	674 970
Vestfold	1 (3)	0 (2)	5 (13)	9 997
Telemark	36 (34)	58 (28)	372 (290)	1 057 231
Aust-Agder	20 (11)	25 (7)	202 (34)	556 539
Totalt	106 (95)	113 (128)	849 (852)	2 298 737

Erstatningsutbetalingene ble betydelig redusert i Buskerud, mens den økte i Aust-Agder og Telemark. Dette forklares først og fremst med ulik forekomst og skader av ulv innen regionen disse to årene. Søknadsmengden var som vanlig størst i Buskerud og Telemark. Vestfold har et betydelig mindre skadeomfang og færre søknader enn de andre fylkene. For regionen sett under ett var antall sau og lam erstattet i 2019 tilnærmet på samme nivå som året før.

Drift av rovviltnemnda og sekretariatet – kapittel 1420.21, kr 475 000

Midler til å dekke møtegodtgjørelse/reiser til nemnda og drift av sekretariatet, tildeles samlet over kapittel 1420 post 21. Nemnda må derfor avsette midler til egen og sekretariatets drift. Med bakgrunn i siste års erfaringer om forbruk og behov, foreslår sekretariatet en deling av driftsmidlene mellom nemnda og sekretariatet som i 2019 på hhv. kr 160 000 og 315 000.

Tjenestekjøp – kapittel 1420.21, kr 350 000

Midler til tjenestekjøp og forskningsaktivitet blir tildelt over kapittel 1420.21 - tjenestekjøp. Dette kan for eksempel være forsknings- og utredningsoppgaver som bidrar til å utvikle og iverksette effektive forebyggende tiltak, eller evaluere effekter av igangsatte tiltak. Utgiftene til dette skal dekkes over en driftspost, og ikke en tilskuddspost. Også denne rammen er uendret fra 2019.

Rovviltnemnda formaliserte i 2013 en beredskapsordning/vaktttelefon i regionen fra og med 15. mai til og med 15. oktober (tilsvarende fem måneder i beitesesongen). Utgiftene ved dette har blitt finansiert over tjenestekjøp – kapittel 1420.21 - tildelt den enkelte fylkesmann. Sekretariatet anbefaler at denne posten fortsatt dekker opp kostnader ved beredskapsordningen og vaktttelefoner i embetene. Erfaringene fra foregående år tilsier at ordningen bør videreføres og utvikles. Nye og større embeter vil kunne styrke og effektivisere fylkesmennenes beredskap.

Til denne beredskapen drifter fylkesmennene egne informasjons- og beredskapstelefoner i beitesesongen og under periodene med lisensfelling og kvotejakt. I 2020 er det innført felles sms-varslings-tjeneste i regionen som driftes og bekostes av sekretariatet (Fylkesmannen i Oslo og Viken).

Det er knyttet noe usikkerhet til kostnadene ved denne tjenesten, men noen erfaringer er gjort under årets kvotejakt på gaupe.

Per i dag er det ingen annen budsjettmessig dekning for disse ordningene, og det vil være rimelig å avsette midler knyttet til vakt- og beredskapsordningen i fylkene/fylkesmannsembetene. Vi anbefaler å avsette samme beløp per embete som for 2019, men slik at merkostnader ved sms-varslingstjenesten dekkes med en økning på kr 30 000 til sekretariatet som administrerer og bekoster denne ordningen.

Sekretariatets innstilling til fordeling av midler

Sekretariatets innstilling til fordeling følger av oppsettet i tabellen under.

Sekretariatet viser til vurderingene over og tilrår en fordeling av den økonomiske rammen i henhold til tabell 5, der drift av nemnder og sekretariat kapittel 1420.21 deles mellom drift av rovviltnemnda og drift av sekretariatet. Forslaget innebærer kun små justeringer fra budsjettet for 2019.

Tjenestekjøp kapittel 1420.21 foreslås fordelt mellom beredskapsordningen hos fylkesmennene og tilskudd til NINAs prosjekt SCANDCAM i Vestfold og Telemark og Agder. I tillegg til tjenestekjøp skal også forskningsaktivitet i regi av direktoratet og rovviltnemndene dekkes over driftsposten 21. Sekretariatet mener at et ev. tilskudd til dette omsøkte tiltaket, også hører til posten «Tjenestekjøp». Prosjektet er de siste årene delfinansiert av Rovviltnemnda i region 2. Resultatene av dette prosjektet vil være av stor verdi for regionen, og sekretariatet anbefaler derfor at det fortsatt gis bidrag via regionale midler.

Tilskudd kapittel 1420.73 til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak foreslås fordelt i henhold til omsøkte midler, skadeutvikling og tidligere års fordeling til fylkene.

Beredskapsmidler til akutte hendelser

Tidligere års erfaringer har vist at det er svært utfordrende å skulle avsette midler til beredskap og akutte skadesituasjoner i hvert fylke. Dette omfatter spesielt godtgjørelser ved fellingsforsøk og gjennomføring av akutte forebyggende tiltak. Slike hendelser oppstår uforutsigbart og vil variere mellom år og områder (fylker). Å avsette årlige midler til slike hendelser, spesielt i vår region med tre fylkesmannsembeter, er særdeles utfordrende.

De siste tre årene har sekretariatet forvaltet midlene som regnskapsførende enhet og mottatt søknader og krav via de øvrige fylkesmennene. Erfaringene fra dette har vært positive. I 2019 avsatte Rovviltnemnda kr 200 000 til beredskap/akutte hendelser i vår region. På grunn av en unormalt rolig beitesommer med få akutte hendelser, ble en større del av midlene omdisponert av nemnda ved årets slutt. Dette er det imidlertid umulig å forutse fra år til år.

Med bakgrunn i Miljødirektoratets signaler om at de også i år har valgt å beholde noen akuttmidler sentralt for spesielle hendelser, og derav noe redusert tildeling til regionene, vurderer vi at det også i år vil være tilstrekkelig å avsette kr 200 000 til dette formålet.

Forslag til vedtak (tekst og fotnoter til tabell inngår ikke i vedtaksforslaget)

Rovviltnemnda i region 2 vedtar en slik fordeling av rovviltmidler over kapittel 1420 post 21 og 73:

Tabell 5. Innstilling til fordeling av kapittel 1420 post 21 og 73.

	Tilskudd 1420.73, kr	Tjenestekjøp 1420.21, kr	Drift av nemnda og sekretariat 1420.21, kr
Ramme for region 2	2 750 000	350 000	475 000
Rovviltnemnda, drift			160 000
Sekretariatet, drift			315 000
Beredskap og akutte situasjon, felles for alle fylkene, forvaltes av sekretariatet	200 000		
NINA-prosjekt*	200 000	100 000	
Sms-varsling, felles		30 000	
Fordeling til fylkene:	2 350 000	220 000	475 000
Aust-Agder (Agder)	80 000	60 000	
Vestfold og Telemark	790 000	60 000	
Buskerud (Oslo og Viken)	1 480 000	100 000	450 000

(* SCANDCAM-prosjektet ved Norsk institutt for naturforskning (NINA) har søkt fylkesmennene i Vestfold og Telemark og Agder om til sammen kr 300 000. Tilskudd til dette prosjektet foreslås dekket over både kapittel 1420.21 og 1420.73.

Vedtak